

responsory Dominus, legat Evangelium faciatis Exhortationem, sua finita et sub-
iuncto ab oibus Amen Immediatè si recipiendus erit Novitius, dicat Conver-
sus cui hoc iniunctum est officium, Conversus est recipiendus. Tunc Praeses
vel Magr dicat Novitiis Conversus in Caplo Monacho receptus est
Venias et mittemus eum in Ordine suo, et missa illius adducat illum quidem
Conversus, cui petita prius venia, astanti ante eum exponat humiliter Prae-
ses vel Magr, aspicienti et petentem Ordinis, locatq; se taliter recipi ab Or-
dine, et valentis ad modum semi, pro precio conducere, laborem sibi inun-
ctum adimpleat. Deinde oes pro perseverantia eius, cumq; videns Novitius se
cum Dei adiutorio velle cuncta servare, dicat qui praesest Caplo: qui aspit
in se Deus ipse perficiat, et dicto ab oibus Amen, iubeat eum in Ordine
suo collocari. Postea absolvantur defuncti Conversi, et oes invitati in li-
bro defunctorum Conversorum quibus peracto dicat qui praesest Caplo. Siqui-
mur de Ordine nro, quo dicto, petant veniam, qui se culpabiles norant, pro-
scantq; veritatem loquendi, et se accusant, vel alter alterum proclamandi.

3. Quicumq; absq; verâ contritione fuerit, vel superbe renuerit poenitentiam, vel
etiam qui à sententia Praesidentis Capli appellaverint ad Suspensionem
aliquam, mittatur statim ad carceres, nisi ante exitum Capli resipiscat,
et se humiliet.

4. Proclamans audiens nomen suum statim petat veniam, et non nisi ad iussionem
Praesidis surgat, et examinata culpa, si reus fuerit invenitur poeniten-
tiam acceptet.

5. Si quis exigentibus culpis poenitentiam accipit, nihil aliud dicat quam mea culpa,
nolo me emendare.

6. Quicumq; Conversorum proclamationes seu etiam chantageas reprehensiones, et de-
nuntiationes committit, praesertim si videat graviter scandalum subsequi posse,
de suo consensu et negligentia, vitem districto Indicti se reddunt nocentes.

7. Post culpam cognitionem dicatur ipsis Conversis, quid legere debeant pro
defun-

defunctis in Capli Monachorū commendatis, et si quā aliis omēs tam pro bi-
nis quam pro defunctis inuenerit fuerint in eod, iungantur similit in Ca-
pitulo Conuersorū, et quocūq; aliquid commendatur vel oratio iniungitur vel incho-
nenti quā faciet etiam is cui aliquid iniungitur. Id quā festa vel ieiunia
in instanti septimana sunt celebranda, et benivolē illa quā necessaria, pre-
dend, vel etiam si ex mō Abbatis vel Prioris aliquid dicendum fuerit,
semper adiuuend. Omnia sint in charitate.

8. Ultimo legatur psalmus De profundis cum reliquis consuetis, et his peractis decem
Adiuuendum nōm D. inchoent omēs humilit et biscedant.

9. In Vigiliis festivitatis B. V. M. Quind. S. et Natiuitatis Dni, intrant Capitulū
Monachorū sibi ad honorem festivitatis crastina breuiter ordinem hoc est, hum-
militer nichilantes dicent deuote. Ane Manis; In Vigilia autem Natiui-
tatis Dni, prostrati dicent ordinem solennem id est Pr. ni et Ane S. et
erecti reddebunt post alios, usq; dum lecta fuerit Regula, quā perfecte
exibunt facta mōtia ad sedem Abbatis.

10. Intra Palmas ad Capitulū Monachorū etiam conuenire conueniē audiam
excoem contra propriarios, et alios granes causas ibiq; recensendos.

De potis silencio, et disciplina Conuerso

r. n. n. Caput. V.

1. Quantum spectat ad pota, oēs Conuersi obedientiam casto amore suis Superio-
ribus et Magistris impendant dicente Christo. Qui pota audit, me audit,
et qui pota spernit, me spernit.

2. Nullatenus Conuersus presumat in quā Monachorum vel laicorum et Sæculariū
quorūcumq; Præsidentem vel Magistrum reprehendere, aut eisdem poterne rōdere et
resistere, sub pena priuand cibi et potus vel aram Præsidentis. Quis ad
potum Castitatis pertinet, interpretare non indigens cum constet quā sit
perfecte obseruanda: nempe emulando Angelicam punitā imitari, corporis et
mensis

mentis mundiciam. Ut igitur ad occasum poterit, nullus solus loqui presumat
cum muliere quacumque, nisi ex necessitate, et cum laica, minus autem cum per-
sonis suspectis.

3. Paupertatem quocumque diligant, et in sua puritate conservent, et nimirum firmiter
animum paratum habeant resignandi in manus Superioris vel Praesidis spon-
te et libere ea omnia, quae sibi ad usum concessa sunt, quocumque Praeses
voluerit absque ulla murmure, vel querela, aliquo momento quod se
et sua nondum perfecte reliquerint, et paupertatem Christi sequi
eiusque discipuli fieri non possunt.
4. Quicumque Conventus officii sui causa pecuniam penes se habuerit, nihil de ea
exponat, nisi de Praeside vel Magistro laica, quibus benevisam de ea
re reddere voluerit, si quis alius apud se vel alium habuerit pecuniam rigide puniatur.
5. Si alicui aliquid datum vel oblatum fuerit, in eo nullum vis vel prophanum pro-
terdere potest aut debet, quod se contenciosè illud tanquam suum retinere vo-
luerit, ab eo auferatur, et ad eorum usum deputetur ac in Capitulo puniatur.
6. Cum quidquam alicui ab Abbate negatum fuerit licentiam super eorum non poterit dare
Prior vel Supprior vel Cellerarius, et illud petitor Conventus etiam non interrogans
dicat quod sibi ab Abbate fuerit denegatum, alii fraudis reus, si eum ad igno-
rantiam impetruerit arguatur et puniatur. Similiter si quis licentiam à Priore, Sup-
priori, Cellerario, denegatum ab Abbate postea petere voluerit, à praedictis
aliquo fuisse denegatum, manifestet eum, ab eadem parte.
7. Conuersi sine licentia nulla dona vel munuscula accipiant, donec, vel aliquid ac-
ciderit permittent, minus accipiant ab aliquo vel dento alicui pecunias mu-
tis sub poena carceris. Qui poena etiam subiacent quicumque clauis clandesti-
nas habuerint. Nichil etiam ab alienis, nec pro alienis respondeant.
8. Quis neque mittant, neque recipiant, nisi prius eas Praeses vel Magister in absentia
Praesidis petierint.
9. Nullus Conuersus equum, sellam, cappam vel quidquam habeat, quod Praesidi vel
Magistro audeat negare. Nullus Conuersorum discat Grammaticam vel Cantum,
vel quicquam

Vel quidpiam aliud, nisi quod pertinet ad ipsi statum, et quae sive debet ex Or-
dine; qui tamen horum aliquid ante ingressum Religiosis dixerunt, possunt ad
vultum Praedicti ante sua vel scientia Prae.

10. Conuersi prae Conuictis Apud, Regula S. Benedicti, Capli gulis, et deservunt
Orbis non solum ad vota praedicta, verum etiam ad stabilitatem, pari obseruantia
cum Monachis Claustralibus sunt obseruari.
11. Omni tempore matutinis et vesperis post Completorium, Item in refectorio, Comitorio,
et quibusvis officiis, Conuersi teneant silentium sicut et Monachi, et in aliis
locis a confabulationibus inanis absteruant, nisi tunc Praedicti, vel etiam de
littera Magri in aliquo loco determinato inter se de necessariis, vel per rebus
conferre possunt.
12. Quicumque Conuersorum suum silentium frequentius edent, vel hinc inde vagantes
fuerint, in praedictis Capli oburgentur. Si vero ex consuetudine mala id fecerint,
et aliquoties correptus non emendantur, acriter puniantur.
13. Non concedatur Conuersis ut cum Monachis loquantur, nisi necessitas interueniens
ipsi, Conuersi speciem a Prae de hoc litteram habuerint.
14. Curent diligenter oes, ut portas sensuum suorum praecipue oculos et aurium, hinc
qui custodiant praesertim quando cum Saecularibus loquuntur, vel conuersantur.
Quando vero inter se ad colloquium tempore statuto perierint, ipsorum colloquia
pietatem et gravitatem reholent, et salutem respiciant animarum.
15. Benigne accipiant Conuersi, si ab aliis Confribus suis corrigantur, imo et aliorum
correctionem promouere, iurare, et manifeste supportare, inuicem sint parati
ideoque debent amore et charitate ad maiorem Spiritus profectum. Qui verba Lec-
tionis suae spernent, et contradicere praesumpserint, ab aliorum colloquiis usque
ad corrigam emendorem separetur.
16. Sint memores suae conditionis, quae recepti sunt in terminum Monachorum, et Monachis
alias tam gestu quam verbo debitam miram exhibeant. Idcirco quosdam illos
praestereunt aliquantulum inclinens, et caput discoperiant, et quando loquuntur
cum eis caput non tegant, nec ardeant nisi iussu, multo magis autem oculo
Superiores et ceteros Offles, sese inter et humiliter gerere debent.

17. Obviantes sibi invicem Conversi, amica mentis alacritate, profundaq; humilitate, mutuo dantes locum, sereno silentio pertranseant. in quo minores qui postentur ad Ordinem venerunt, sabagant p̄venire maiores.
18. Quandoq; Monachi rasuram accipient, et ipsi Conversi, ut uniformitas in Ordine servetur.

De refectione et Jeuniis Conversorū Cap. VII.

1. Diebus solemnibus et Quibus, mox ut audiri fuerit signum refectionis, omnes Conversi, exceptis portarijs et Culinarijs ad utramq; refectionem cum Monachis ad refectorium conveniant pariterq; cum illis Benedicite dicant, cibum sumas, sumpto cibo, et Monachis processionali cum psalmo Miserere ad templum euntibus ipsi quoq; Ordine suo Præsidem sequantur. Intrantes vero templum, ab inferiore parte ingrediantur chorum suum, Privatjs autem diebus audita Missa, et sumpto cœnæ dolo, iuxta dispositionem Præsidis, iterum laborabunt, et semper ad pulsum campanæ in templo post refectionem Monachorū convocati, cum Sacerdotibus post benedictionem mensa reficiant et gratis agent.
2. Qui ad Benedicite non interfuerint, sine licentia postmodum nullatenus refectorem intrent.
3. Nullus presumat in Refectore panem incidere, vel potum infundere, antequam Benedicite sit dictum, vel etiam signum a Præside datur.
4. Eisdem cibus vescantur Conversi quibus et Monachi, nullusq; inquirere vel interrogare de cibus presumat, nec etiam recasare communes.
5. Ipsi Conversi in refectione corporis curent ut temperant et modestam in mensa servent, et dum corpus cibum capis videant ut anima etiam reficiat, quod fiet si diligenter lectorem auscultaverint.
6. Oculos pliq; sed maxime in Ecclesia et Refectore cohibeant, ne murmurandi aut ridendi occasionem habeant.
7. Nullus Conversorū de victualibus mururet, vel cibum seu potum ex Refectore sine licentia secum auferat, sub p̄vidne cuius vel alterius portionis in sequenti refectione Privatjs diebus post utramq; refectionem ad designatos labores, et stationem conferent.
8. Nemini fas sit quidquam cibi vel potus extra Refectorem sumere, vel clandestine